

Обраћање високе представнице Европске уније за вањску и сигурносну политику и потпредсједнице Европске комисије Federice Mogherini

Ваше екселенције, предсједавајући и чланови Предсједништва, предсједавајући Представничког Дома, предсједавајући Дома народа, чланови Парламента, ваше екселенције, даме и господо, драги пријатељи.

Дозволите ми прије свега да се захвалим грађанима и представницима Босне и Херцеговине на овој љубазној добродошлицы која ми је данас исказана, али не само данас, већ и прошли пут када сам била у Сарајеву прије неколико мјесеци.

Тада сам била у посјети, као што сам била и у љетном периоду прошле године, у својству министрице вањских послова Републике Италије, када сам презентирала Споразум за раст и запошљавање. Ево данас овај Парламент је донио, односно усвојио изузетно важну, ја бих рекла историјску одлуку. Одлука која одражава жељу грађана Босне и Херцеговине да земља оствари напредак на свом европском путу. Желим да вам честитам свима на гласу који сте дали у прилог европској будућности.

Босна и Херцеговина је земља невјероватних различитости. То је земља богате историје и дуге традиције толеранције. Истовремено, у овој земљи и ово друштво је видјело и дубоке подјеле, што је нешто што, и са наше стране, свакако захтјева пажљиву анализу и пуно уважавање. Истовремено оваква ситуација не смије довести до изостанка дјеловања. Трагедије са почетка '90. не могу бити мјерило за будућност, ову у којој ће ова земља расти и развијати се. Ова земља има мноштво потенцијала за будућност и ево прилике да се ти потенцијали искористе. Грађани ове земље желе снажнију привреду, желе боље повезивање путем интернета, жељезница, аутопутева, грађани желе љепшу будућност и садашњост. Ви као изабрани дужносници ове земље, напорно радите на испуњавању ових очекивања, а ја сам овдје данас да вам пружим нашу подршку и да видим конкретне помаке који су остварени на европском путу.

У овом тренутку немамо луксуз да се понављају исте политичке грешке, исти политички застој који смо имали и у прошлости. Погледајте своје грађане, суграђане, погледајте сусједи у региону, сви напредују даље и вријеме је и за Босну и Херцеговину да оствари помаке и то на основу добре сарадње у оквиру овог Парламента, али и на ентитетским разинама. Ви са своје стране носите одговорност једнако као и ми носимо своју одговорност. Наредни кораци захтијевају ће једну јасноћу у политичком дјеловању и стварне координиране напоре институција на свим разинама.

У децембру, када сам имала прилику посјетити Сарајево, заједно са мојим колегом, повјереником Ханом, покренули смо иницијативу која даје шансу Босни и Херцеговини да се приближи ЕУ. Али ви се међусобно морате усагласити око тог пута и морате конкретно дјеловати. Отуд историјски значај овакве једне одлуке. Политички лидери у овој земљи су увјеравали мене, а путем мене и ЕУ, да имају политичку вољу и опредјељење за провођење неопходних реформи које ће Босни и Херцеговини омогућити припрему за будуће чланство у ЕУ. Данашње усвајање писане Изјаве, односно

Декларације, у Парламенту омогућава Босни и Херцеговини да коначно направи одлучне кораке ближе ЕУ. ЕУ подразумијева слободе, људска права, демократију, правну државу, једнакости, поштивање људских права, укључујући и права мањина. Ја немам сумње да и Босна и Херцеговина има прилику да да свој значајан допринос захваљујући својој историји, култури и традицијама у оквиру ових наших заједничких напора, а чиме ће се окончати подјеле на европском континенту и још више се приближити европске нације. Ово би могао бити кључни, историјски тренутак за све нас, не само овдје у Сарајеву, већ и за цијелу Европу.

Мени је част и задовољство, да сам имала прилику да присуствујем овом важном тренутку. ЕУ ће свакако забиљежити овакве значајне помаке. Ја ћу особно извијестити министра вањских послова земаља чланица у наредном периоду, а што ће омогућити дискусију у оквиру Вијећа, везано за ступање Споразума о стабилизацији и придруживању на снагу. Међутим, то је тек почетак, то је први корак и вама је итекако јасно да ће бити потребно урадити још доста тога прије подношења пријаве за чланство. У садашњем тренутку и овај Парламент и све друге институције у овој земљи мораће се фокусирати на конкретне активности, и ево, ја ћу сада навести неке од изазова.

Изазови ће бити хитно дјеловање везано за кључне економске и социјалне мјере у оквиру Споразума за раст и запошљавање у Босни и Херцеговини. Ово су хитна питања, поготово имајући у виду тешку социо-економску ситуацију у земљи. Незапосленост и даље представља велики изазов у Босни и Херцеговини, али не само у Босни и Херцеговини. Мислим да потицај за праве реформе треба бити чињеница да је 60% младих људи у овој земљи незапослено. То нису реформе које од вас тражи Брисел, то је нешто што грађани желе да виде. Реформе се морају провести у сарадњи између инвеститора, подузетника, послодаваца, радника и свих надлежних органа, а чиме ће се покренути и креативност и стварање радних мјеста. Ефекти предвиђених реформи би требали донијети побољшања у секторима здравства, образовања и социјалних услуга. Надаље, ту су изазови успостављања мјера за функционалне тржишне економије, провођење и јачање правне државе и процеса помирења, јачање административних капацитета, како би се унаприједила ефикасност ваших институција на свим разинама. Још један од приоритета треба бити успостављање функционалног механизма координације по питањима која се тичу ЕУ, а што је кључно за успјешну интеракцију са ЕУ у контексту припреме за будуће чланство, те самих средстава која су доступна од ЕУ. Очекујемо јачање административних капацитета у земљи, чиме ће се оснажити учинковитост институција на свим разинама. Међутим, успјех овиси о заједничким циљевима свих страна, свих странака, и представника који ће заједнички радити на унапређењу социо-економске ситуације у земљи и напретку на европском путу. Реализација, односно provedба ће бити кључна у свему томе. Након овог данашњег важног историјског дана, слиједећи корак ће бити реализација.

Ова кратка листа приоритета које сам навела није наравно коначна. Ту ће бити и друге реформе које иду у прилог вашим грађанима, а подразумијевају и унапређење функционалности и учинковитости свих разина власти у Босни и Херцеговини. Ја ћу још једном нагласити да ЕУ и ја особно, су снажно одређени за ову земљу. Мислим да је моје данашње присуство,

ја сам сигнал оваквог опредјељења. Ово је једина земља коју сам, ево по други пут посјетила у ова три мјесеца колико сам на овој позицији, и заиста се поносим да то кажем. Не желимо само да ви успијете, желимо и да ми будемо успјешни, јер је ваш успјех и наш успјех и заједно можемо радити да то остваримо, али одговорност је на вама, управо овдје у овој згради.

Знам да желите да овај пут заиста буде прави и реализиран, као што то желе и грађани, као што и ми желимо. Можете рачунати на нас, рачунајте на ЕУ, на нашу подршку на овом тешком али изузетно важном путу.

Хвала вам на пажњи.